

[Paġna Ewlenija](#) > ... > [Proċeduri Tal-qorti](#) > [Kawżi Ċivili](#) > [Smigh Ta' Xhieda](#) > [France](#)

Smigh ta' xhieda

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 L-oneru tal-provi

1.1 X'inhuma r-regoli dwar l-oneru tal-provi?

Skont l-Artikolu 1353 tal-Kodiċi Ċivili (*code civil*), il-persuni li jitolbu l-eżekuzzjoni ta' obbligu jeħtiġilhom juru bil-provi l-eżistenza tiegħu. Bl-istess mod, persuni li jiddikjaraw li ma għadhomx marbuta b'obbligu jridu juru bil-provi li dan l-obbligu ntemm.

Għalhekk, fil-prinċipju, kull waħda mill-partijiet fil-kawża trid tipprova prova tal-fatti allegati. Pereżempju, l-Artikolu 9 tal-Kodiċi Ċivili (*code de procédure civile*) jipprevedi li "kull parti jeħtiġilha turi bil-provi, skont il-liġi, il-fatti neċessarji għas-suċċess tat-talba tagħha."

1.2 Hemm xi regoli li permezz tagħhom ċerti fatti jiġu eżentati mill-oneru tal-provi? F'liema każijiet? Jistgħu jiġu ppreżentati provi sabiex jiġi ppruvat li preżunzjoni legali partikolari mhix valida?

F'ċerti każijiet, ikun hemm preżunzjonijiet li jagħtu eżenzjoni mill-obbligu tal-għoti ta' provi ta' fatt li jkun impossibbli jew diffiċli li jiġi stabbilit.

Il-preżunzjonijiet legali jaqilbu l-oneru tal-provi li għandha l-persuna li trid tipprova l-eżistenza tal-fatt allegat. B'mod ġenerali, jingħad li l-preżunzjonijiet huma "konfutabbli": imbagħad tista' tiġi pprovduta evidenza li tiċhadhom. Pereżempju: meta wild jitwieled fiż-żwieġ, ir-raġel tal-omm jiġi preżunt li hu l-missier, iżda tista' tinfetaħ kawża li tikkontesta l-paternità.

F'każijiet aktar rari, jingħad li l-preżunzjonijiet huma "inkonfutabbli": f'dawn il-każijiet, ebda evidenza li turi bil-kontra ma tkun ammissibbli. Eżempju: l-awtorità ta' deċiżjoni ta' qorti tipprevjeni li jitressqu provi kontra dik id-deċiżjoni.

1.3 Sa liema livell trid tkun konvinta l-qorti sabiex tagħti sentenza li tissejjes fuq l-eżistenza ta' dak il-fatt?

Il-qorti tista' tibbaża d-deċiżjoni tagħha biss fuq fatti murija bil-provi jew mhux ikkontestati.

2 Is-smigh tal-provi

2.1 Għas-smigh tal-provi dejjem ikun meħtieġ li jsir rikors minn parti, jew huwa wkoll possibbli li f'ċerti każijiet l-imħallef jisma' l-provi fuq l-inizjattiva tiegħu stess?

Il-mizuri istruttorji jistgħu jiġu ordnati mill-imħallef fuq it-talba ta' waħda mill-partijiet, iżda l-imħallef jista' jieħu l-inizjattiva wkoll.

2.2 Jekk ir-rikors min-naħa ta' parti għall-ġbir tal-provi jintlaqa', x'isir wara?

Jekk l-imħallef jordna miżura istruttoria fuq it-talba ta' waħda mill-partijiet, ir-registru tal-qorti jinforma lis-speċjalist maħtur bl-ambitu tal-kompitu tiegħu; l-ispeċjalist jistieden lill-partijiet biex ikunu preżenti f'kull proċess imwettaq. F'każ ta' perizja, din ma tibdiex sakemm il-parti rilevanti thallas somma flus (depożitu) li għandha tiġi deċiża mill-imħallef, li tiggarrantixxi l-ħlas għall-espert. Il-miżuri istruttorji kollha jitwettqu fil-preżenza tal-partijiet.

2.3 F'liema każijiet il-qorti tista' tiċħad ir-rikors ta' parti għall-ġbir tal-provi?

L-imħallef jista' jiċħad miżura istruttoria fuq il-bażi li din ikollha effett li ttaffi n-nuqqas ta' azzjoni mill-parti li ġġarrab l-oneru tal-provi jew li mhix neċessarja.

2.4 X'inhuma l-mezzi differenti biex isiru l-provi?

Id-dritt civili ta' Franza jagħmel distinzjoni. Għal fatti (pereżempju aċċident), prova tkun diskrezzjonarja u, għalhekk, tista' tiġi pprovduta bi kwalunkwe mezz (dokumenti, testimonjanza mix-xhieda, eċċ.). Għal tranżazzjonijiet legali (kuntratt, donazzjoni, eċċ.), fil-prinċipju tkun meħtieġa evidenza bil-miktub, iżda l-liġi tipprevedi eċċezzjonijiet (pereżempju, għal tranżazzjonijiet relatati ma' somma anqas minn ċertu ammont, kif definit mid-digriet, jew jekk ikun impossibbli li jiġi prodott dokument bil-miktub). Ta' min jinnota, li bejn in-negozjanti japplika l-prinċipju tal-evidenza bi kwalunkwe mezz, inkluż għal tranżazzjonijiet legali.

2.5 X'inhuma l-mezzi biex jingabru l-provi mingħand ix-xhieda u huma differenti mill-mezzi użati biex jingabru l-provi mingħand ix-xhieda tal-periti tal-qorti? X'inhuma r-regoli fir-rigward tas-sottomissjoni ta' provi bil-miktub u ta' perizji/opinjonijiet ta' esperti?

It-testimonjanza tax-xhieda tista' tiġi kkompilata b'żewġ forom separati: b'mod orali, permezz ta' proċedura investigattiva, jew bil-miktub, fil-forma ta' dikjarazzjonijiet li jridu jiġu abbozzati f'konformità ma' ċerti formalitajiet. Id-dikjarazzjoni bil-miktub trid isemmi b'mod partikolari l-identità tax-xhud u, jekk applikabbli, ir-relazzjoni tal-familja tiegħu jew ir-relazzjoni tiegħu permezz ta' żwieġ, ta' subordinazzjoni, ta' kollaborazzjoni jew ta' interess komuni ma' waħda mill-partijiet. Id-dikjarazzjoni trid tindika wkoll li din tfaqqas għall-użu fi proċedimenti legali u li l-awtur tagħha hu konxju li testimonjanza falza tista' twassal għal sanzjonijiet kriminali. Hu possibbli wkoll li t-testimonjanza tax-xhieda tiġi kkompilata fil-forma ta' affidavits (dawn huma dokumenti mfassla minn uffiċjal pubbliku li jkun fihom id-dikjarazzjonijiet li jsiru minn diversi xhieda dwar il-fatti li jridu jiġu pprovat).

Perizja tvarja minn testimonjanza tax-xhieda peress li hi miżura istruttoria li tikkonsisti fl-inkarigu ta' persuna partikolarment kompetenti bil-kompitu li tagħti opinjoni purament teknika, wara li l-partijiet ikunu ġew mistiedna jipprovdur spjegazzjonijiet. L-espert jagħti opinjoni, b'mod orali jew bil-miktub. L-opinjonijiet bil-miktub jitfasslu fil-forma ta' rapport li jkun fih, b'mod partikolari, l-osservazzjonijiet bil-miktub tal-partijiet. L-imħallef mhuwiex marbut bil-perizja.

2.6 Hemm xi mezzi ta' prova li huma iktar b'saħħithom minn oħrajn?

Dokument pubbliku (*acte authentique*), imfassal minn uffiċjal pubbliku (nutar, uffiċjal ġudizzjarju) matul il-qadi ta' dmirijietu, jitqies li hu awtentiku sakemm ma tiddaħħalx eċċezzjoni ta' falsifikazzjoni.

Dokument privat (*acte sous-seing privé*), imfassal mingħajr l-intervent ta' uffiċjal pubbliku, mill-partijiet infushom u bil-firem tagħhom biss, jitqies li hu awtentiku fin-nuqqas ta' evidenza li turi bil-kontra.

It-testimonjanza tax-xhieda u modi oħra ta' prova huma fid-diskrezzjoni tal-imħallef.

2.7 Hemm obbligu li jintużaw ċerti mezzi ta' prova biex jiġu pprovat xi fatti partikolari?

Kif spjegat fil-punt 2.4, prova bil-miktub hi neċessarja biex tipprova l-awtenticità ta' tranżazzjoni legali b'valur li jaqbeż l-EUR 1 500. B'kuntrast, prova ta' fatt tista' tiegħu kwalunkwe forma.

2.8 Ix-xhieda huma obbligati bil-liġi li jixhdu?

Kull persuna hi obbligata tikkoopera fil-proċedimenti legali bl-għan li tiġi stabbilita l-verità.

2.9 F'liema ċirkostanzi jistgħu jirrifjutaw li jixhdu?

Persuni fil-pussess ta' informazzjoni miġbura fil-prattika tal-professjoni tagħhom u koperti minn segretezza professjonali jridu jiċhdu li jixhdu, għaliex jekk ma jagħmlux dan jistgħu jkunu soġġetti għal sanzjonijiet kriminali. Barra minn hekk, ix-xhieda jistgħu, fi kwalunkwe ħin, jiċhdu li jixhdu jekk ikunu jistgħu juru bil-provi impediment legittimu (pereżempju: impossibbiltà ta' vvjaġġar, mard, raġunijiet professjonali). L-imħallef jivvaluta l-legittimità ta' dan l-impediment.

2.10 Jekk persuna tirrifjuta li tixhed tista' tingħata multa jew tiġi sfurzata tixhed?

Xhieda kontumaci u dawk li, mingħajr raġuni legittima, jiċhdu li jixhdu jew li jieħdu gurament jistgħu jiġu ordnati jħallsu multa ċivili sa EUR 10 000.

Għandu jiġi indikat ukoll li l-ksur tal-gurament hu punibbli bħala reat kriminali.

2.11 Hemm persuni li ma jistgħux jixhdu?

Kwalunkwe persuna tista' tinstema' bħala xhud, ħlief il-partijiet infushom u l-persuni li mhumiex kompetenti jixhdu fil-qorti, inkluż dawk li ma għandhomx kapaċità (minuri u adulti protetti) jew b'ċerti kundanni kriminali (tiċħid tad-drittijiet ċivili). Madankollu, l-imħallef jista' jinterrogahom għall-finijiet ta' informazzjoni, mingħajr ma jkunu taħt gurament. Barra minn hekk, fi proċedimenti ta' divorzju jew ta' separazzjoni legali, id-dixxendenti tal-konjuġi qatt ma jistgħu jressqu provi jew jixhdu dwar ilmenti mressqin mill-konjuġi.

2.12 X'inhu r-rwol tal-imħallef u tal-partijiet fis-smiġħ ta' xhud? B'liema kundizzjonijiet jista' jinstema' xhud permezz ta' vidjokonferenza jew ta' mezzi tekniċi oħrajn?

L-imħallef imexxi l-eżami tax-xhieda u jagħmlilhom il-mistoqsijiet. Fin-nuqqas ta' deċiżjoni motivata mill-imħallef, il-partijiet jeħtiġilhom ikunu preżenti għas-seduta. Ma jistgħux jinterrompu lix-xhieda jew jindirizzawhom direttament sabiex ma jinfluwenzawhomx. Jekk l-imħallef iqis li jkun meħtieġ, huwa jista' qsi kwalunkwe mistoqsija li l-partijiet jixtiequ jagħmlu lix-xhieda.

Xejn ma jzomm lill-imħallef milli jagħmel reġistrazzjoni awdjo, vidjo jew awdjoviziva tal-miżuri istruttorji, meta ċ-ċirkostanzi jitolbu hekk (bħal fil-każ ta' pożizzjoni ġeografika remota).

3 Il-valutazzjoni tal-provi

3.1 Meta l-provi ma jkunux inkisbu b'mod legali minn parti, il-qorti jkollha xi restrizzjonijiet meta tagħti s-sentenza tagħha?

L-imħallef ma jaċċettax evidenza miksuba b'mezzi frawdolenti (kamera moħbija, reġistrazzjoni ta' konverżazzjoni fuq it-telefon mingħajr l-għarfien tal-kelliem) jew b'mod li ma jirrispettax il-privatezza.

3.2 Bħala parti fil-kawża, id-dikjarazzjoni tiegħi tgħodd bħala prova?

Id-dikjarazzjonijiet magħmula mill-partijiet fil-kawża ma għandhom l-ebda valur evidenzjarju.

4 Dan l-Istat Membru f'konformità mal-Artikolu 2(1) tar-Regolament dwar il-Kumpilazzjoni ta' Xhieda speċifika awtoritajiet oħra li huma kompetenti li jiġbru l-provi għall-finijiet ta' proċedimenti ġudizzjarji f'materji ċivili jew kummerċjali skont ir-Regolament? Jekk iva, dawn f'liema proċedimenti huma kompetenti li jiġbru l-provi? Jistgħu jitolbu biss il-ġbir tal-provi jew jassistu wkoll fil-ġbir tal-provi abbażi ta' talba mingħand Stat Membru ieħor? Ara wkoll in-notifika skont l-Artikolu 2(1) tar-Regolament dwar il-

Kumpilazzjoni ta' Xhieda

Le. L-uniċi awtoritajiet kompetenti huma l-qrati.

■ L-aħħar aġġornament: 26/12/2025

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.